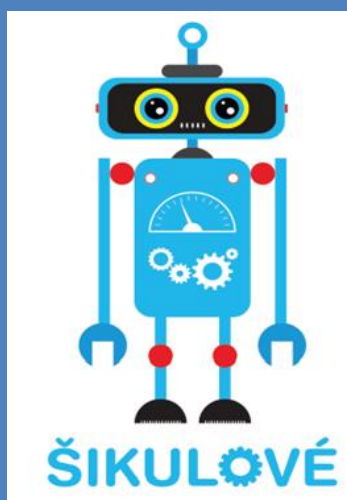

KRTKOVĚ CELOROČNÍ DOBRODRUŽSTVÍ

Dětská skupina Šikulové

Plán výchovy a péče

Plán výchovy a péče

s názvem

Krtkovo celoroční dobrodružství

Dětská skupina ŠIKULOVÉ

zařízení péče o děti

provozovatel: Správa služeb Ministerstva průmyslu a obchodu

Na Františku 32

110 15 Praha 1 – Staré Město

Provozní doba: 7:00 – 17:00

Kapacita: 15 dětí, od 2 let do nástupu na základní školu

Typ zařízení: zařízení služby péče o dítě v dětské skupině

Kontakty

Správkyně dětské skupiny: Ing. Marie Pešková, +420 224 852 576, peskovam@mpo.cz

Vedoucí pečující osoba: Ivanna Orlenko, +420 224 853 333, orlenko@mpo.cz

Pečující osoby: Ivanna Orlenko - vedoucí dětské skupiny

Ivana Hrušková

Bc. Hana Kapounová

Plán výchovy a péče je v platnosti od 1. 9. 2020

Obsah plánu výchovy a péče

Obsah plánu výchovy a péče.....	2
1. Podmínky péče o dítě v dětské skupině.....	3
1.1 Věcné podmínky.....	3
1.1.1 Historie dětské skupiny.....	3
1.2 Životospráva.....	3
1.3 Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.....	4
1.4 Psychosociální podmínky.....	4
1.5 Spoluúčast rodičů.....	4
2. Organizace výchovy a péče.....	6
2.1 Organizace dětské skupiny.....	6
2.1.1 Řízení dětské skupiny.....	6
2.1.2 Personální obsazení DS.....	6
2.2 Formy a činnosti předškolního vzdělávání.....	7
2.3 Charakteristika plánu výchovy a péče.....	8
2.4 Specifika plánu výchovy a péče v DS Šikulové.....	9
4. Vzdělávací obsah plánu výchovy a péče.....	10
4.1 Plán výchovy a péče v Dětské skupině Šikulové s programem technického vzdělávání pro děti od 2 let s názvem Krtkovo celoroční dobrodružství.....	10
4.2 Technické vzdělávání.....	17
4.2.1 Projekt Voda všude kolem nás.....	17
5. Evaluace.....	20
5.1 Oblasti hodnocení.....	20

1. Podmínky péče o dítě v dětské skupině

1.1 Věcné podmínky

Prostory dětské skupiny (dále označována jako DS) se nacházejí v budově Ministerstva průmyslu a obchodu Na Františku 32, Praha 1. Rekonstruované prostory se nachází v přízemí budovy MPO a jsou bezbariérové. Prostory plně vyhovují požadavkům dle zákona č. 247/2014 Sb., na zařízení služby péče o dítě v dětské skupině.

Zřizovatelem Dětské skupiny Šikulové je od 1. 1. 2020 Správa služeb Ministerstva průmyslu a obchodu. Provoz dětské skupiny byl na Správu služeb Ministerstvem průmyslu a obchodu převeden z organizačních důvodů. Dětská skupina má kapacitu 15 dětí, je určena pro děti od 2 let do zahájení školní docházky. Provoz je v pracovní dny od 7:00 do 17:00 hodin. Provoz dětské skupiny je plně hrazen z rozpočtu Správy služeb.

Zařízení má k dispozici: mokrou a suchou šatnu pro děti, hernu s jídelnou, samostatnou ložnici, hygienické prostory pro děti, kancelář pro zaměstnance, hygienické zázemí pro zaměstnance, sklad a prádelnu špinavého prádla a výdejnu stravy. Dětský nábytek je velikostně uzpůsoben věkové různorodosti dětí.

K pobytu venku slouží veřejná hřiště v docházkové vzdálenosti – nejvíce využívaná jsou hřiště Za Haštalem a v parku Lannova. Obě hřiště jsou vybavena hracími prvky pro děti od 2 let.

Dětská skupina Šikulové je určena pro děti zaměstnanců Správy služeb Ministerstva průmyslu a obchodu (dále SpS MPO) a dětí zaměstnanců Ministerstva průmyslu a obchodu (dále MPO). Dětská skupina má za účel pomoci sladit zaměstnancům a zaměstnankyním pracovní a rodinný život, zejména pak návrat z rodičovské dovolené.

1.1.1 Historie dětské skupiny

Dětská skupina byla pod vedením MPO v provozu července 2014 do konce roku 2019. Rekonstrukce prostor a zřízení DS bylo v roce 2014 bylo realizováno v rámci projektu „Inovace při sladování pracovního a rodinného života“ (registrační číslo CZ.1.04/5.1.00/81.00005), který byl financován z ESF prostřednictvím OP LZZ a ze státního rozpočtu ČR.

Od roku 2016 do prosince 2017 byla Dětská skupina na Ministerstvu průmyslu a obchodu financována v rámci projektu Operačního programu Zaměstnanost „Podpora zaměstnanců/kyň při návratu z mateřské/rodičovské dovolené zajištěním péče o dítě“ (registrační číslo CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_036/0001714) financovaného z Evropského sociálního fondu.

Dětská skupina MPO úspěšně prošla registrací MPSV jako poskytovatel péče o děti v dětské skupině dle zákona č. 247/2014 Sb. Je tak první registrovanou dětskou skupinou zřízenou státní správou v Praze.

1.2 Životospráva

Denní řád dětské skupiny je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a jejich různorodý věk. Střídá se volná hra dětí, řízená činnost a doba odpočinku. Denní provoz dětské skupiny je uzpůsoben tak, aby co nejlépe vyhovoval pracovníkům SpS MPO a MPO (standardní pracovní doba 7.45 – 16.15) i z jiných budov MPO.

Děti mají celodenně k dispozici pitný režim, jsou podávány neslazené nápoje (čaj a voda), dále pak mléko/bílá káva/kakao. Umožňujeme dětem dle klimatických podmínek dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu (za příznivého počasí minimálně hodinu denně). Skladba jídelníčku je vyvážená, stravu zajišťuje poskytovatel stravy na MPO, jídla jsou připravována s použitím minimálního množství soli a koření. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou vedeny k samostatnému jezení, menším dětem dopomáháme, ale nekrmíme je. Odpoledního spánku využívají zejména malé děti, ostatní podle potřeby mohou odpočívat a po vyslechnutí pohádky mohou zvolit odpočinkový program. Respektujeme individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, ve třídě máme relaxační kout a čtenářský koutek. Je také dbáno na dostatečné soukromí dětí.

1.3 Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Dětská skupina má vypracovaný dokument Bezpečnost a řešení nenadálých událostí v podmínkách dětské skupiny Šikulové, který se týká péče o zdraví a bezpečnost dětí při pobytu v DS. Stejně tak disponuje dětská skupina registrem rizik.

1.4 Psychosociální podmínky

Fungování dětské skupiny je založeno na pocitu spokojenosti jak u dětí, tak dospělých. Naši snahou je, aby se děti cítily jistě a bezpečně. Pečující osoby jim jsou partnerem, který je provází celým dnem a reaguje na jejich potřeby.

Naším cílem je, aby děti v DS měly:

- Pocit bezpečí a lásky
- Dostatečný prostor pro samostatnost
- Možnosti zařadit se mezi vrstevníky

Proto také:

- Povzbuzujeme děti pochvalou
- Přistupujeme k dětem s ohledem na jejich věkové a individuální zvláštnosti
- Respektujeme přirozené potřeby dětí (potřebu spánku, odpočinku, ale i volného pohybu)
- Vytváříme dostatek podnětů během celého pobytu dítěte v DS

Pečující osoby naplňují tento cíl ve všech činnostech během celého dne, respektují individuální i věkové zvláštnosti dětí a charakter skupiny, se kterou pracují. Ve skupinkách nebo individuálně se věnují přípravě starších dětí do školy a mladším dětem při upevňování samoobslužných dovedností. K veškerým činnostem se snažíme děti co nejvíce motivovat. Naše DS se snaží všestranně rozvíjet osobnost dítěte ve všech oblastech psychosociálního a fyzického vývoje.

1.5 Spoluúčast rodičů

DS chce být partnerem rodičů při výchově a vzdělávání dětí. Spolupráci rodičů a pečujících osob považujeme v péči a výchově – vzdělávacím procesu za klíčovou. Individuálně sledujeme potřeby jednotlivých rodin a pracovníci DS se jim snaží vyhovět. S rodiči individuálně konzultujeme, jak jejich dítě prospívá a domlouváme se na společném postupu ve výchově a na řešení případných problémových situací. V případě potřeby je rodičům poskytována základní sociálně poradenská

činnost, a pokud pečující osoby uznají za vhodné, doporučují rodičům návštěvu odborného pracoviště (psycholog, speciální pedagog). Pečující osoby operativně informují rodiče dle potřeby, stejně tak mají rodiče možnost kdykoli hovořit s pečující osobou při předávání dítěte nebo si domluvit schůzku s vedoucí pečující osobou.

Rodiče jsou o chodu skupiny, mimořádných akcích a dalších událostech informováni osobně pracovníci DS, telefonicky, informační nástěnkou, informačními e-maily nebo SMS zprávami.

V adaptační době mají rodiče možnost trávit s dítětem v DS čas, aby si mohlo dítě lépe přivyknout prostředí a seznámit se s personálem a ostatními dětmi. Kontakt s rodiči je udržován na každodenní bázi osobními rozhovory při přebírání a předávání dítěte. Rodiče jsou jak v průběhu, tak na konci adaptační doby informováni o stavu adaptace dítěte.

Rodiče jsou do dění DS zapojováni odpoledními zájmovými akcemi pro rodiče, jako jsou podzimní tvoření, adventních tvoření, předvánoční vystoupení u stromečku pro zaměstnance MPO, vánoční besídka/setkání pro rodiče, besídka ke dni matek apod., nebo jsou také rodiče zváni na oslavu narozenin dětské skupiny. Našich přátelských setkání se účastní nejen rodiče, ale také sourozenci, prarodiče a další rodinní příslušníci.

2. Organizace výchovy a péče

2.1 Organizace dětské skupiny

Dětská skupina Šikulové má kapacitu 15 dětí. Ve skupině jsou děti od dvou zpravidla do pěti let, neboť v pěti letech nastupují děti k povinnému předškolnímu roku v mateřských školách. Docházka do DS je dle zákona umožněna do nástupu dětí do základní školy, tedy zpravidla šesti let (tyto starší děti navštěvují DS o prázdninách). Toto rozpětí vyžaduje individuální přístup k dětem a dělení skupiny na 2 podskupiny, jejichž program je uzpůsoben dle věku a schopností dětí. Dělení na dvě třídy se využívá především na řízenou činnost, během níž jsou zohledňovány individuální potřeby jednotlivých dětí. Obsah vzdělávání se různí podle aktuálních potřeb dětí, jejich stupni vývoje (věku) a probíraných témat. Každá skupina má svou pečující osobu, která vede plán výchovy a péče pro dané děti a zodpovídá za jejich vzdělávací plán.

V průběhu dne mají děti dostatek možností kontaktu se všemi dětmi a mají tak možnost využívat klady, které poskytuje věkově heterogenní skupina dětí. Děti ve věkově smíšené dětské skupině se zároveň učí ohleduplnosti, chápavosti, pomoci menším dětem a malé děti se učí od starších kamarádů, kteří jsou pro ně zároveň motivací a vzorem.

2.1.1 Řízení dětské skupiny

Chod dětské skupiny zabezpečuje správce dětské skupiny. Za plán výchovy a péče zodpovídá vedoucí pečující osoba spolu s pečujícími osobami zodpovědnými za danou věkovou skupinku.

Chod dětské skupiny se řídí Zásadami provozu dětské skupiny Šikulové – zařízení péče o děti, které jsou obsažené v Opatření č. 12/2017 ministra průmyslu a obchodu, které obsahují Provozní řád dětské skupiny Šikulové. Dále je vypracován dokument Bezpečnost a řešení nenadálých událostí v podmínkách dětské skupiny Šikulové.

2.1.2 Personální obsazení DS

V dětské skupině pracují 3 pečující osoby na hlavní pracovní poměr. Je navázána také spolupráce na DPČ a DPP na zastupování pečujících osob v době čerpání dovolené, nemocnosti nebo na pokrytí vytížené části dne či výlety. Pečující osoby na HPP i DPP/DPČ splňují kvalifikační požadavky dle zákona č. 247/2014 Sb. Vedoucí pečující osoba je zodpovědná za administrativu spojenou s chodem DS. Pečující osoby kromě vzdělávacího plánu (výchova a péče) o děti zároveň vykonávají práci pomocného personálu (výdej jídla, mytí nádobí, praní a příprava lůžkovin).

Do DS také dochází uklízečka, která zodpovídá za denní úklid prostor DS.

2.2 Formy a činnosti předškolního vzdělávání

Ve výchovně vzdělávacím programu se snaží pečující osoby poskytnout dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření a uplatnění vlastních nápadů dětí. Během dne se střídají spontánní, řízené, skupinové i individuální činnosti.

Tvořivé hry a spontánní činnosti:

- Ranní a odpolední hry
- Možnost výběru hraček
- Hry individuální a skupinové
- Poskytují dětem možnost navazování sociálních vazeb
- Každodenně jiná nabídka aktivit

Tělovýchovné chvíle:

- Jejich cílem je procvičení dechového a pohybového aparátu, podpora zdravého růstu
- Jsou zařazovány denně před svačinkou (rozcvička)
- V průběhu dne nepravidelně zařazovány pro uvolnění a vybití energie
- Zakončovány relaxací pro zklidnění
- Zdravotní cviky
- Jóga pro děti
- Zumba

Společné jídlo:

- Podává se 3x denně ve vhodných intervalech (dopolední svačina, oběd a odpolední svačina)
- Děti nekrmíme, menším dětem dopomáháme
- Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze (při odnášení talířků a hrníčků od svačiny, při nalévání čaje z konvice, rozdávání příborů u oběda, mazání pečiva)
- Při jídle jsou vedeny ke správnému používání a držení příboru, k dodržování pravidel stolování a čistoty kolem talíře
- Do jídla nenutíme, ale snažíme se vést děti alespoň k ochutnávání různých druhů zeleniny nebo méně obvyklých druhů jídel

Řízené a společné činnosti:

- Prolínání všech výchov v řízených činnostech, během týdne se střídají
- Děti jsou motivovány využíváním maňásků, pomůcek, obrázků, praktických ukázek, praktických činností a audiovizuální techniky
- Vzdělávání formou hry
- Jsou řízeny pečující osobou, mají stanovený cíl a vychází z potřeb a zájmu dětí
- Probíhají mezi dopolední svačinou a pobytem venku
- Při zájmu dětí pokračuje po odpolední svačině
- Využíváme:
  - Didaktické pomůcky
  - Pokusy
  - Magic Box

Pobyt venku:

- Formou vycházky nebo pobytu na dětském hřišti nebo v parku v docházkové vzdálenosti
- Má za cíl dopřát dětem dostatek volnosti a přirozeného pohybu
- Exkurze a výlety po památkách v Praze

Odpolední spánek a odpočinek:

- Při odpoledním odpočinku jsou dětem čteny pohádky klasické – Němcová, Erben nebo pohádky moderní – Macourek, Čtvrtek, Petiška, Pospíšilová
- Poslech pohádky z CD – pohádky převážně od českých autorů – Pohádky z pařezové chaloupky, Rumcajs, Pejsek a kočička
- Všechny děti si po obědě odpočinou na lůžku a ty, které neusnou, si po pohádce hrají v herně v rámci klidových činností

Individuální práce:

- V heterogenní skupině dětí je velmi důležitá, nutnost rozdělit pracovní činnosti a vzdělávání dle věkových skupin s přihlédnutím na možnosti dětí se specifickými potřebami
- Se skupinkou dětí nebo s jednotlivci – procvičování určité činnosti nebo dovednosti
- Zařazení při hrách, řízených činnostech, v odpoledních činnostech nebo např. při nepříznivém počasí místo pobytu venku
- Formou individuální práce probíhá předškolní příprava a práce s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami nebo s nadanými dětmi

Hygiena a sebeobsluha:

- Hygienické potřeby provádějí děti samostatně, při požádání jim pečující osoba pomůže
- Děti jsou vedeny k samostatnosti: při mytí rukou, oblékání, svlékání, ukládání oblečení na ramínka, skládání oblečení v šatně a také při úklidu hraček
- Při složitějších činnostech pomáhá pečující osoba nebo starší kamarádi
- Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci

Komunikace mezi dětskou skupinou a rodinou:

- Probíhá každodenně při předávání dětí
- Možnost dojednat si individuální schůzku s vědoucí pečující osobou
- Informační nástěnka, poskytnutí informací přes internet, mobilní telefon
- Setkávání při akcích DS

3.3 Charakteristika plánu výchovy a péče

Plán výchovy a péče vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, je však upraven pro heterogenní skupinu dětí od dvou do šesti let. Na specifika potřeb dětí mladších tří let je kladen důraz, protože tvoří většinu kolektivu. Stejně tak jsou ale zohledňovány potřeby starších dětí, se kterými je pracováno na předškolní přípravě.

V rámci vzdělávacího plánu je kladen velký důraz na věk dětí, protože převažují dvouleté děti. U dvouletých dětí jsou aktivity zaměřeny na zvládnutí sebeobslužných činností v oblasti hygieny, stolování, rozvoj řeči a hry. U starších dětí je pak dbáno i na jejich samostatné oblékání, svlékání a obouvání. U všech věkových skupin je kladen důraz na rozvoj hrubé a jemné motoriky, rozvoj řeči a slovní zásoby.

Vzdělávání, výchova a péče o děti v dětské skupině je individualizovaná. V DS jsou respektovány potřeby docházejících dětí, které mají speciální vzdělávací požadavky a které jsou v kompetencích personálu, a dětí mimořádně nadaných. Pro tyto děti vypracováváme individuální vzdělávací plán.

V dětské skupině je také realizována kampaň **Celé Česko čte dětem**, jejíž cílem je zařadit dvacetiminutové předčítání dětem do denního rozvrhu nejen ve vzdělávacích institucích, ale také podpořit četbu v rodinách.

3.4 Specifika plánu výchovy a péče v DS Šikulové

Výchova a péče v Dětské skupině Šikulové směřuje k všeobecnému rozvoji dítěte, na základech humanistické tradice a předávání českých kulturních tradic. Vzdělávání je v dětské skupině Šikulové zaměřeno z podstaty původního zřizovatele (Ministerstvo průmyslu a obchodu) technicky. Ministerstvo průmyslu a obchodu si uvědomuje nutnost podpory technické výchovy děti již od útlého věku, a proto je v rámci dětské skupiny implementováno technické vzdělávání. Sledujeme tak německý trend, na který reaguje i Česká republika několika projekty podporujícími polytechnické vzdělávání (Technické školky, Rok technického vzdělávání).

Technické vzdělávání je realizováno na základě spolupráce s německým partnerem - Univerzitou ve Flensburgu (Europa- Universität Flensburg www.uni-flensburg.de), kdy vycházíme z programu pro technické vzdělávání dětí **Versuch macht klug** (www.versuchmachtklug.net). Pečující osoby při přípravě vychází jak z německých příruček a informací nabytých při návštěvě německých předškolních zařízení, tak ze školení a materiálů projektu Věda nás baví - Učení je zážitek (společnosti VĚDA NÁS BAVÍ o.p.s). Každoročně se také v DS Šikulové realizují lekce programu Malá technická univerzita.

Díky specifiku nízkého věku dětí v dětské skupině vnikl pro potřeby technického vzdělávání celoroční projekt Voda všude kolem nás (viz kapitola 4.2.1). Mimo tento projekt je technické vzdělávání realizováno za podpory didaktických hraček a pomůcek využíváno k rozvoji jemné motoriky, předmatematických schopností a logického myšlení. Mladší děti jsou také dle svého zájmu zapojovány do pokusů cílených na děti starší.

V rámci pravidelných pohybových chviliek je zařazováno cvičení dětské jógy, která je uzpůsobena i pro nejmladší děti v naší DS. Cvičení dětské jógy vede děti ke správnému držení těla, k získání návyků k pravidelnému cvičení a k lásce k pohybu a zdravému životnímu stylu. Veškeré cvičení je pro děti bezpečné, hravé a respektuje jejich pohybové možnosti a schopnosti.

4. Vzdělávací obsah plánu výchovy a péče

4.1 Plán výchovy a péče v Dětské skupině Šikulové s programem technického vzdělávání pro děti od 2 let s názvem Krtkovo celoroční dobrodružství

Plán výchovy a péče je rozdělen do integrovaných bloků, které obsahově kopírují vzdělávací program pro mateřské školy. Během roku děti provázejí postavy Krtek a jeho kamaráda robůtka Šikuly, který za dětmi a za Krtkem chodí, aby jim vysvětlil různá technická témata a dělal s dětmi pokusy. Vzdělávací plán kopíruje roční cyklus a přirozeně se odvíjí od ročního, přírodního a společenského běhu. Srozumitelným způsobem jsou dětem osvětlována témata a události probíhající v danou roční dobu (tradice a svátky, změny v přírodě). Dětem jsou každodenní zkušenosti a jim pochopitelným způsobem předávány informace o okolním světě. Umožňuje dětem učit se poznatky a dovednosti v reálných souvislostech. Všechny integrované bloky vycházející z Krtkova dobrodružství jsou smysluplně doplňovány prvky technického vzdělávání tak, aby harmonicky doplňovaly tematické celky. V každém bloku je probíráno konkrétní téma, ke kterému se vztahují aktivity a vzdělávací obsah. Časový plán integrovaných bloků je flexibilní a lze jej přizpůsobit (doba nástupu dětí do DS je v průběhu celého roku a vychází tak z potřeb rodičů k návratu po rodičovské dovolené do zaměstnání).

Integrované bloky a jejich témata

1. Krtek a Šikula vítají děti v dětské skupině
2. Přichází kouzelník podzim
3. Krtkovy zimní příhody
4. Jak Krtek vítá jaro
5. Krtek se těší na léto
6. Krtkova cesta kolem světa

Krtek a Šikula vítají děti v dětské skupině

Cílem tohoto integrovaného bloku je seznámit děti formou hry jak se sebou navzájem, tak s novým prostředím dětské skupiny – zapamatovat si jména pečujících osob i ostatních dětí. Nové děti si budou v době adaptace, během které je úzce spolupracováno s rodiči, navykat na odloučení od rodičů. Děti se seznamují jak s prostředím, tak pravidly soužití v DS, stejně tak s pravidly prevence úrazů a zranění. Děti jsou vedeny k základním pravidlům hygieny a sebeobsluhy.

Přichází kouzelník podzim

Během října a listopadu ještě probíhá adaptace, ale postupně si již děti zvykají na DS, a tak mohou začít zkoumat změny, které podzim chystá pro přírodu. Na vycházkách lze pozorovat zbarvení a opadávání listů, jejich barevnou škálu použijeme při výtvarných aktivitách. Děti budou zkoumat podzimní plody a velká pozornost bude věnována jablíčkům a možnosti jejich zpracování. Do poznávání vůně, chuti a barev podzimu zapojíme všechny smysly.

Krtkovy zimní příhody

Tento integrovaný blok má děti seznámit s nástupem zimy, dobou adventní a vánoční. Společnými silami bude tvořena atmosféra adventu a vánoční výzdoba. Čas bude také věnován přípravě voňavého cukroví, a také bude probíhat příprava na vánoční besídku/setkání s rodiči. Děti se naučí nejen koledy, ale také se těšit z vlastnoručně vyrobených dárků.

Nový rok začne tématem zdravého životního stylu a péče o zdraví. Pokud počasí dopřeje, budeme se věnovat taktéž zimním radovánkám a nakonec se se zimou rozloučíme masopustním karnevalem.

Jak Krtek vítá jaro

V tomto integrovaném bloku opět bude pozornost věnována změnám v přírodě – probouzející se přírodě – rozkvetlým stromům, zelenající se trávě, rašícím listům na stromech a mlád'atům na statcích. Čas bude věnován také vztahu k přírodě a nutnosti ji chránit. Příprava na Velikonoce, jakožto na svátky jara, bude ve spojitosti s rozvojem zručnosti.

Krtek se těší na léto

Léto a jeho plody v podobě chutného ovoce budou využity k výrobě dobrot. Změříme se také na prostředí, ve kterém trávíme letní dny – na louku, les, ale také vodu a aktivity, kterým se v létě věnujeme. Budou se podnikat výlety do okolí, uskuteční se oslava dne dětí a budeme celkově těžit z toho, co jsme se za celý rok naučili.

Krtekovo letní cestování

V rámci poznávání různorodosti naší planety a jejího přírodního bohatství bude dětem během letních prázdnin projektem představena rozmanitost života na Zemi. Každý rok bude prostor věnován tématu cestování do zahraničí a společného poznávání rozmanitosti kultur. Letní projekty mohou být také zaměřeny na populární dětská témata.

Projekty

Vzdělávací plán je v průběhu roku obohacován o další témata, která nemají pevně stanovené časové zařazení a které jsou zařazována dle potřeby a aktuálnosti témat. Tyto projekty se týkají konkrétních námětů a vzdělávají děti v konkrétní oblasti. Projekty pak jsou zaměřeny na environmentální výchovu, dopravní výchovu a multikulturní výchovu.

NÁZEV INTEGROVANÉHO BLOKU	TÉMATA	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	TECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ/POKUSY
SEZNAMOVACÍ BLOK			
Krtek a Šikula vítají děti v dětské skupině	Krtek a Šikula se představují	Orientace na novém místě Naučit se jména pečujících osob a ostatních dětí Naučit se vhodně komunikovat Navazování kontaktů s vrstevníky Zvládnutí	Využití přírodních materiálů při hře
	Jak Krtek tráví den	Návyk na režim DS Motivace k sebeobsluze Bezpečná orientace dětské skupině - značka, ručník, skříňka Znát bezpečnost dětí v dopravním provozu - jak se pohybujeme venku na	Učíme se mísit barvy, malovat různými materiály
	Jsme kamarádi	Pochopení pravidel společného soužití Správné zacházení s hračkami a pravidla úklidu Respektování potřeb druhých Řešení konfliktů mírovou cestou	Učíme se práci s technickou pomůckou Magic box
PODZIMNÍ INTEGROVANÝ BLOK			
Přichází kouzelník podzim	U zajíce na zahrádce	Zaregistrovat změny ve svém okolí a pozorovat změny přírody Poznat základní barvy Všímat si barev podzimu a změn - znát názvy rostlin a jejich plodů Podzimní plody a jejich zpracování	Výroba jablečných dobrot - křížaly, čaj, jablečný závin
	Jak krtek s veverkou zkoumali semínka	Rozvoj jemné motoriky Rozšiřování slovní zásoby Základní počty (dle věku) Vědět, čím se živí lesní zvířata, znát některé plody a houby Znát názvy zvířat	Třídění semínek Sluchové pexeso
	Papírový drak letí do oblak	Rozvíjení pracovní zručnosti, výroba dle daného postupu Vnímat změny podzimního počasí Uvědomit si teplotní rozdíly venku a vevnitř Rozvoj dechu - dechová cvičení	Vzduch a jeho proudění - pokus s pingpongovým míčkem a fénem Pouštění draka

	Jak se krtek loučil s čápem	Seznámit se s životem ptactva – stěhovaví ptáci a ti, co přezimují Poznat a umět pojmenovat některé ptáky Rozvoj sluchové percepce – zvuky zvířat	Výroba krmítka pro ptáky
	Jak krtek uspával ježka	Získání vztahu k přírodě Mít povědomí o zimním spánku zvířat Uvědomění si nutnosti péče o některá zvířátka Rozvoj slovní zásoby	Odlévání stop zvířat a jejich přiřazování

ZIMNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Krtekovy zimní příhody	Jak Krtek potkal čerta	Uvědomit si chování lidí k sobě navzájem Rozlišovat společensky nežádoucí chování Naučit se nazpaměť krátké texty	Malování uhlím, prašnými křídami
	Krtek se těší na vánoční svátky	Seznámit se s tradicemi a zvyky Vnímat estetickou hodnotu výzdoby Umět ve styku s ostatními lidmi pozdravit, poděkovat, rozloučit se a reagovat na přání	Výroba vlastnoručních dárků a adventní výzdoby Výroba cukroví
	Tříkrálový týden	Vyprávění krátkého příběhu – jak jsme prožili svátky Tři králové a jejich putování Posilování vazeb dětí k tradicím a kultuře společnosti	Proč se pozorují hvězdy, noční obloha
	Krtek a sněhulák	Znát a vyzkoušet některé zimní sporty Pozorovat zimní počasí Vědět, jak a proč se v zimě oblékáme Rozvoj slovní zásoby	Změny skupenství vody Teplé vs. studené Stavba sněhuláka
	Zvířátka v zimě	Získávání vztahu k přírodě Práce s knihou, encyklopedií Rozvoj slovní zásoby Obeznamení se s polárními zvířaty	Krmení zvířat správným, tj. zdravým krmivem

	Jak se chtěl Krtek dozvědět všechno o lidech	Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy spjaté se zdravím a pohybem Vnímat a rozlišovat všemi smysly Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy	Model plic Složení krve Ochutnáváme ovoce a poznáváme podle chuti, hry se smysly
	Jak se Krtek připravoval na masopust	Seznámit se s lidovými zvyky Porozumět slyšenému textu Řemesla a povolání Hra v roli - karneval	Výroba masopustních masek

JARNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Jak Krtek vítá jaro	Jak Krtek a skřivánek přivolali jaro	Umět rozpoznat roční doby Uvědomit si probouzející si přírodu Uvědomit si nutnost chránit přírodu, získat k ní pozitivní vztah	Třídíme a recyklujeme – výroba domácího papíru
	Jak se semínko probouzí	Pochopit cestu od semínka k rostlině/plodu Poznat jarní rostliny Zvládat jednoduché pracovní úkony Soustředit se na činnost a její dokončení Rytmizace písniček a básniček	Setí řechy, fazolí, zahradničení
	Dvorek plný zvířátek	Znát domácí a chovná zvířata a jejich mláďata Orientovat se v číselné řadě Porovnat a uspořádat předměty	Výroba farmy – napodobujeme prostředí, kde žijí různá zvířátka
	Krtek plete pomlázku	Zvládnout jemnou motoriku Osvojit si poznatky o velikonočních zvycích	Míchání barev Setí osení Vlna a její spřádání – cesta vlny
	Přiletěla čarodějnice	Sledovat a vyprávět příběh, pohádku Spontánně se vyjadřovat	Čarodějnický kotlík

	Krtek a vlastivěda	Seznámení se s mapou a významnými místy ČR Rozpoznání státních symbolů Poslech textů českých bájí a pověstí Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu	Tvorba reliéfní mapy/krajiny
	Já a moje rodina	Umět představit sebe a svou rodinu Vyprávění krátkého příběhu Respekt k odlišnostem Uvědomění si, že ne každý má stejnou rodinu, stejné zázemí Svátek matek a svátek otců	Výroba domu, kde bydlíme
LETNÍ INTEGROVANÝ BLOK			
Krtek se těší na léto	Louka a její obyvatelé	Seznámení dětí s letní přírodou Letní plodiny Rozpoznávání hmyzu Rozšiřování slovní zásoby	Zpracování ovoce Výroba zmrzliny
	Krtek a vodní kapky	Seznámení se rozmanitostí vody v přírodě – potok, řeka, moře, oceán, mraky, déšť Význam vody pro život	Skupenství vody Počasí - duha a její barevné spektrum
	Krtek a letní radovánky	Jak trávíme léto, letní radovánky v přírodě – pobyt u vody, v lese, kempování Ochrana přírody	Koloběh vody v přírodě
PRÁZDNINOVÝ INTEGROVANÝ BLOK			
Krtekovo letní cestování	Krtek na moři a mezi piráty	Poznatky o mořských živočiších Rozlišení geometrických tvarů, orientace v prostoru Orientovat se v časových údajích (den, noc, ráno, večer)	Pokusy s vodou, co plave a co ne, výroba loďky Mořské vlny Medúza v lahvi
	Krtek a Indiáni	Mít poznatky o existenci různých národů a kultur Poznat, že lidé mluví různými jazyky a že se je můžeme učit	Zvuk – vyrábíme hudební nástroje

	Krték jede do Afriky	Uvědomit si odlišnosti a přesto vědět, že si jsou všichni rovni bez ohledu na barvu pleti Naučit se toleranci k jiným etnikům Africká zvířata Starověký Egypt	Teplo a jeho vliv na materiál, sluneční svit a jeho potřeba pro rostliny
--	----------------------	--	--

4.2 Technické vzdělávání

Technické vzdělávání je v DS Šikulové realizováno na několika úrovních. Jednak je dětem nabídnuto podnětné prostředí, v kterém mohou přirozenou cestou objevovat a bádát a realizovat pokusy v každodenním životě, ale také jsou cíleně vedeny k rozvoji technických dovedností.

Pro mladší děti je technický program realizován především pomocí vybavení třídy – technicky zaměřených a podnětných didaktických pomůcek a hraček a vzdělávací pomůcky Magic Box.

Se staršími dětmi je realizován program technického vzdělávání, který je inspirován německým programem Versuch macht klug, který má dětem vrátit radost z učení. Pro potřeby dětské skupiny byl sestaven celoroční projekt technického vzdělávání s názvem Voda všude kolem nás.

Cílem personálu DS je zaujmout pro technické vzdělávání i děvčata a bourat tak společenské předsudky, že technické vzdělávání je primárně chlapeckou záležitostí.

Děti jsou zapojovány do realizace pokusů v nejvyšší možné míře (v rámci jejich vlastních schopností a bezpečnosti). Snahou je také zapojování dětí do kolektivní práce. Německý program Versuch macht klug je realizován s dětmi od 5 let. Děti jsou vedeny k objevování funkčnosti pokusů, samostatně přicházejí na to, jak pokusy fungují. Ve třídě je vyhrazen koutek, který má svá vlastní pravidla a jehož obsah je vybavován dle jednotlivých témat. Děti pak mají možnost samy si z daných pomůcek jednotlivé pokusy realizovat. V podmínkách DS na MPO je program zjednodušený, protože 90% dětí je ve věku pod 5 let.

4.2.1 Projekt Voda všude kolem nás

Projekt Voda všude kolem nás využívá přirozené dětské zvědavosti a potřeby zkoumat a tvořit. Projekt se nezaměřuje čistě na výtvarné techniky, ale kloubí v sobě i pracovní činnosti a polytechnické dovednosti. Využívány jsou prvky estetické, relaxační, pohybové, ale také literární, které jsou skloubeny s metodou prožitkového učení.

Projekt je zaměřen na zkušenosti a prožitky, které dítě během činnosti získá. Má za cíl vzbudit v dětech chuť k výtvarným činnostem a k objevování okolního světa skrze umění. Cílem není pouze výrobek sám pro sebe, ale prožitek dítěte při tvorbě. Jde o to „zažít vodu jinak, všemi smysly“. To znamená, že děti již od dvou let jsou vedeny k rozvoji jejich přirozené zvědavosti a k badatelskému duchu. Celoroční projekt s názvem Voda všude kolem nás měl za cíl začlenit do výtvarných a pracovních aktivit takové činnosti, které nejsou při práci s dětmi v mateřských školách běžné. Jde o činnosti na pomezí polytechnického vzdělávání a prožitkového učení. Projekt je koncipován tak, aby jej i děti ve věku dvou až tří let z co největší části mohly realizovat samy nebo jen s malou pomocí.

Projekt je rozpracován jako celoroční. Využívá přirozené proměny vody v průběhu roku a možnosti práce s ní – vychází z ročního cyklu a navazuje tak na každodenní zkušenost dětí.

Projekt byl do vzdělávacího programu zařazován nepravidelně dle návaznosti na integrované bloky. Téma vody se v plánu výchovy a péče v dětské skupině objevuje po celý rok – od počasí, po téma moře a řek. Tato témata se objevují obecně ve školních a

třídních vzdělávacích programech, jde však o to pozměnit přístup - jen netvořit, ale prožívat činnost, rozvíjet dětskou tvořivost a spontánnost.

Projekt Voda všude kolem nás rozvíjí dítě napříč všech směrech. Vztáhneme-li na tento projekt kritéria Rámcového vzdělávacího programu pro mateřské školy, pak můžeme říci, že projekt rozvíjí děti ve všech požadovaných oblastech.

1. Dítě a jeho tělo - rozvoj a užívání všech smyslů

2. Dítě a jeho psychika - rozvoj komunikativních dovedností (diskuze, rozvoj slovní zásoby)

3. Dítě a ten druhý - rozvoj kooperativních dovedností – spolupráce na společné práci

4. Dítě a společnost - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

5. Dítě a svět – vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

V rámci projektu Voda všude kolem nás si klade za cíl u dětí tyto výstupy:

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat;
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce;
- zaregistrovat změny ve svém okolí;
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu;
- pamatovat si postup řešení;
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.);
- práce s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny);
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...);
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály;
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí;
- improvizovat a hledat náhradní řešení;
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl;
- nebát se požádat o pomoc, radu;
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné;
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč);
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem;
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.);
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje);
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách);

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování;
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v dětské skupině vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat;
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí;
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu);
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.;
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně);
- být citlivý k přírodě.

5. Evaluace

5.1 Oblasti hodnocení

- a) Naplňování cílů plánu výchovy a péče (PVP)
- b) Způsob realizace PVP
- c) Kvalitu podmínek vzdělávání
- d) Výsledky vzdělávání

Ad a) Po ukončení každého tématu pečující osoby zhodnotí, zda se děti dostatečně s daným tématem seznámily, zda byly splněny zadané úkoly a kterým dětem je třeba se ještě individuálně věnovat (např. po odpoledním odpočinku). Další zhodnocení povedou pečující osoby společně po ukončení každého integrovaného bloku. Do záznamových listů bude průběžně zapisováno, které úkoly dítě zvládlo a ke kterému datu a na co je třeba se ještě zaměřit.

Ad b) Po ukončení každého tématu je zhodnoceno, zda byly využity vhodné formy řízených činností, individuální přístup, zda byl dán prostor všem dětem, dostatek pohybu, přiměřená náročnost, zda zvolené činnosti děti zaujaly a byly dostatečně rozmanité, vhodnost pomůcek. Další zhodnocení bude následovat po ukončení každého integrovaného bloku.

Ad c) Po ukončení každého tématu pečující osoby společně zhodnotí, zda jsou v DS pro jednotlivá témata vhodné podmínky, pomůcky, počet dětí ve třídě, vhodné prostory, režim dne atd. Další hodnocení bude následovat po ukončení jednotlivých bloků. Na závěr školního roku bude zhodnocena spolupráce s MPO a s rodiči jednotlivých dětí.

Ad d) Výsledky vzdělávání a pokroky jednotlivých dětí jsou zaznamenávány průběžně do záznamových listů od nástupu každého dítěte do DS až do ukončení docházky.

Portfolio – složka pracovních listů a výkresů je zakládána vždy na 1 rok a na konci školního roku je předávána rodičům dítěte.